

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVIII. évfolyam, 102. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Csütörtök, május 4.

A trónörökös Budapesten.

Nagybecskerek, május 4.

Az 1899. év májusi napjai történelmi jelentőségűek lesznek a magyar korona országaira nézve. A látogatást, melyet Ferenc Ferdinánd főherceg a magyar fővárosban jó és előrelátó királyunk oldalán ez uttal tesz, még akkor is, ha nem adnak elég világosan értésünkre, már az első napok elmúltával nagy, fontos állami akciónak kellene felismernünk s mindenki-nek, aki közügyek iránt érdeklődik, rögtön el kellene találnia, miről van szó.

Isten tartsa meg még nagyon sokáig jószágos királyunknak testi épségét és szellemi üdeségét! Ausztria császára és Magyarország apostoli királya a rettenetes sorscsapások által meg nem tört, bámulatraméltó munkaképességgel bír, melyet még oly kötelességérzés is fokoz, mely napjainkban talán páratlan, valamint a népei iránt való szeretet, mely a múlt évekkel mind mélyebb lesz s elég gyakran a legpompásabban nyilvánul. Minden emberi előrelátás a mellett szól, hogy királyunk magas, érett bölcsesége még sokáig fogja vezetni a jogart.

Amde amit az Ég a sors különös kegyességeként ajándékoz, azt az embernek még mikor az élet delelőjén áll sem szabad mint valami magától értendő venni és az, kinek kezébe milliók sorsa van le-téve, jámbor elmével fog gondolni Isten elhatározásainak kifürkészhetetlen voltára s minden földi dolgok mulandóságára, a míg erejének teljes birtokában érzi magát és magában hordja a meggyőződést, hogy rendelkezéseit nyugodt lélekkel és a leg-tisztább megfontolással képes megtenni.

Isten éltesse jószágos királyunkat még nagyon sokáig, gyengületlen erőben!

Ő felsége kívánata volt, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg ezuttal elkísérje őt kedvelt magyar fő- és székvárosába és itt érintkezésbe lépjen az állami élet tényezőivel s a társadalom előkelőségeivel. A célt, mely ő Felsége szeme előtt lebeg,

nem merithetik ki a fogadások külső jelenségei. Ő Felsége kívánja, hogy a trónörökös és a magyar nép képviselői közt kötelék fűződjék, mely idővel olyan erős legyen, mint az, mely őt köti össze velünk. A kezdet meg van téve. A loyaltásban sem vagyunk a tulzás barátai és az audienciáknak, melyeket a trónörökös ez idő szerint ad, nem akarunk nagyobb fontosságot tulajdonítani, mint a mennyi tényleg van bennük. Hisz nem is lehet-séges, hogy oly gyorsan egymás után következő fogadásoknál belső kontaktus állhasson helyre; de az első kísérletet jobb formában alig lehet megtenni s a részletek, melyek nyilvánosságra jutottak, legalább is arra mutatnak, hogy a trónörökös komolyan törekszik a kitzűzött célt elérni. Mondják, hogy a főherceg a kihallgatások alkalmával folyékonyan s jól beszélt magyarul. Nagy fontosságot tulajdonítunk neki, hogy a trónörökös egyáltalán törekszik a magyar államnyelvet érteni és lehetőség szerint jól beszélni és a látogatás, melylyel ő Széll miniszterelnököt kitiintette, magában véve is szeretetre-méltó és ékes nyelven beszél, annyira, hogy minden kommentár feleslegesnek látszik.

Az uralkodó helyzete Ausztriában és Magyarországon nehezebb, mint más birodalmakban. A népek soknyelvűsége, hajlamaik és sajátágaik különfélesége, valamint az állami szervezet bonyolultsága az uralkodónál nemcsak a képességek rendkívüli mértékét tételezi fel, hanem a szivjóság kimerithetetlen forrását is, áldozatkészséget és főleg: türelmet. Es mind eme pompás előnyök összessége még sem elég, hogy a népeket boldogíthassa, ha az uralkodó a néplelket a maga egész mélységében nem ismeri. Ezért kívánja a király, hogy a trónörökös közelebb jöjjön hozzánk, ismerjen és értsen meg bennünket. Adja a jó sors, hogy ez megtörténjék a nélkül, hogy félreértések és zavarok jöjjenek közbe. A fogékonyság és a hála minden jó szándékért dus mértékben meg-

van népünkben. Ha a trónörökös a magyar nemzet szívét keresi, minden szív megnyílik neki. E pillanatban egy veszendőbe ment ígéretre, egy magasan szárnyaló reménységre gondolunk, mely sirba szállt. Ez az ígéret feltámadhat, ez a remény fel fog támadni.

Isten éltesse még sokáig jószágos királyunkat gyengületlen erőben! Isten ajándékozza nekünk a trónörökös szívét!

Florián napja.

Nagybecskerek, május 4.

Olcso vice, melylyel naponta találkozhatunk némely fővárosi lapok tárcáiban, a vidéki tüzoltók elméskedni. Ezekre az elmésségekre rendszerint a sok parádézással szolgálnak rá a tüzoltók. Nos, nálunk még erre a viccre sem adnak okot. A nagybecskereki tüzoltók kerülnek minden fel-tűnést, ritkán szerepelnek a parádékon, de annál többet ott, ahol szükség van rájuk: veszély idején. Ez az ő komoly szereplésük megszerezte részükre az egész közönség rokonszenvét és tiszteletét.

Kivételt csak egyszer tesznek egy évben: Május 4-én, Florián napján, ki mint tudva van, a tüzoltók védszentje. Zeneszó mellett, zászló alatt vonultak fel ma is testületileg a templomba, ahol 10 órakor nagy mise volt.

A tüzoltóság élén ott láttuk a vármegye köztisztviselőiben álló főispánját, Rónay Jenő urat, ki évek óta nagy buzgósággal látja el az elnöki tisztet. A templomban nagyszámú előkelő közön-ség foglalt helyet.

A nagymise végeztével az elnök vezetése mellett a vármegyeháza udvarába vonult a tüzoltóság, ahol Kühn parancsnok a szolgálati ér-meket osztott ki. Öt éves szolgálati érdemet kaptak:

Joo Pál,
Szegi János,
Baros János,
Schaller Ignác,
Schütz István,
Kálmán István,
Kalmár Antal,
Molnár György.

Délben az új tüzoltó laktanyában ebéd

A „TORONTÁL” tárcája.

A fehér Bettiről.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Az öreg nő szemei könnyekkel teltek meg, sorány ráncos arca, mintha 10 évet öregedett volna meg egy perc alatt s szólta:

— Tehát nem hiszed Bettit, hogy az egész élet csak a boldogtalanság láncolata s csak tengődünk, nyomorgunk nap nap után? Tehát nem hiszed, hogy az öröm, a boldogság csak pillanatnyi s a sors szeszélye csak azért dobja felénk, hogy nyomorúságunkat még inkább érezzük? — Te még fiatal vagy, szép vagy, gazdag vagy, körülötted fény, öröm, mámor s a fényben, örömben, mámorban azt hiszed, hogy boldog vagy . . . Azt hiszed . . .

— Azt hiszed . . . De hát hallgass meg engem. Elmondok egy történetet . . .

*
— Egyszer volt egy leány, Bettinek hívták, mint téged. Haja épp oly hullámos és szőke volt, mint a tied s Betti, a szőke Betti akkor is szép lett volna, ha egyszerű szegényes ruha simul testéhez és nem a hullámos, a suhogó selyem.
— Érted szenvedtem, érted küzdöttem, hogy boldog légy, a te boldogságodért — szokta mondani az apja. A szép lakás, a fényes butorok, az előkelő, magas állású urak, kik körülrajong-ganak, kik verüket ontják érted, egy moso-lyodért . . . Te érted van mindez . . .

— Betti, a szőke Betti, sokszor hallotta e szavakat. — Hát ő érte küzdött, ő érte szenvedett az apja — s minden csak érte van? Hát ő érte küzdött, ő érte szenvedett, az ő boldogságáért . . .!

— S Betti, a szőke Betti mégis úgy érezte, hogy nem boldog. A nagy, fényes lakás, kietle-nebbnek, sivarabbnak tetszett előtte a kopár, a terméketlen sziklánál, a testéhez hizelegve simuló suhogó selyemruha, a csillogó ékszerek, az udvarlók bókjai, ezek növelték boldogtalanságát, szomorúságát.

— Hogy miért? — maga sem tudta.

— A magány volt egyedüli barátja. Órák hosszáig elüldögélt a nyitott ablak előtt. Nézte a tovarohanó fellegeket, amint azok egymást üzik, hajtják. Röpülnek a felhők, mintha szár-nyok lenne. Elhaladnak, eltűnnek s nem térnek vissza soha . . . soha sem.

— Szeretett volna a felhőkkel röpülni, messze, messze, idegenbe, idegen tájra, idegen vidékre, itt hagyni a fényt, itt hagyni a pompát s ott élni, szegényen, elhagyottan, távol emberek zajától . . .

— De a sors könyvében más volt megírva. Szenvedés, hosszú szenvedés . . .

— Az apja, a ki azért küzdött, azért szen-vedett, hogy leányát, a szőke Bettit boldognak lássa, egyszer szólt: Leányom, a báró megkérte a kezdet. Ő már komoly, higgadt ember, a fiatalság boldonságait már eljártá s oldala mellett csak boldog lehetsz.

— A báró nagy ur volt. Vagyonát ugyan már elveszte, kopasz is volt már s Bettinek inkább,

az apja lehetett volna, de mind hiába, báró volt nagy ur volt.

— S Betti, a szőke Betti, még szomorubb lett. Sohasem borított szomorubb menyasszonyt menyasszonyi fátyol, menyasszonyi koszoru, mint őt. Csak az apja volt boldog . . .

— Teltek évek, multak évek, Bettit, a szőke Bettit, fehér Bettinek hívták. A szőke Bettiből fehér Betti lett, nagy kék szemei alatt fekete karika húzódott s arca a Madonnánál is szomorubb volt. Ünnepezték, körülrajongták, jobban mint valaha. Csak a férje törődött vele a legkevesebbet.

— Egyszer azután, Betti, a fehér Betti eltűnt. Senki sem tudta, hogy hová, merre ment. Ott hagyta fészket, szárnyra kapott s elrepült messze, messze, idegen országba, idegen városba. Azt beszélték, hogy egy poétával, egy kis ábrándos poétával szökött meg s valahol Erdélyben, Erdély valamelyik elhagyott zugában, vad-regényes helyen él . . .

— Nem tudta senki, hogy hova ment, sem az apja, sem a férje. Eltűnt, nyomtalanul . . .

*
— Valahol messze, idegen országban, idegen városban, Párisban, egy új csillag tűnt fel, egy előkelő, fényes orfeumban új csillag. Lise, mert Lisének hívták az új csillagot, fehérebb és szomorubb volt az erdő vihártépett lilománál.

— Bánatos arca inkább a templomba illett volna, az oltár fölé, mint a habzó, a gyöngyöző poharak, a dévaj, a pajkos csillagok, a vad, a vig cimborák közé.

— A léha, a könnyelmű imádók raja,

volt, melyen számos sikerült felköszöntőt mondtak. Az erdőben nem mulatnak többé a tüzoltók, mert abból a nagyon helyes szempontból indulnak ki, hogy nem szabad az egész testületnek a városon kívül tartózkodnia. Reméljük, hogy éppen ma, Florián napján, nem zavarja meg a vörös kakas a tüzoltóknak jól megérdemelt mulatságát.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 6. A nagybecskereki zenekedvelők hangversenye.

Május 12. Jegyzői szigorlatok.

Május 14. Torontálmezei községi és körjegyzők egylete rendes évi közgyűlése.

Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.

Május 15. D. e. 10 óra. Tavaszi megyei közgyűlés.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is.

— **900.** Jövő évben lesz kilencszáz esztendeje, hogy Magyarország első királyát, Szent Istvánt megkoronázták, s hogy Magyarország keresztény. Ezt a nemzeti évfordulót a budapesti katolikus kör nagy ünnepélyekkel akarja megülni augusztus 14-től 22-ig. A püspöki kar által jóváhagyott program főbb pontjai: 1899. augusztus 14-én esti 7–8 órakor az ország összes katolikus templomaiban harangozás. Augusztus 15-én a Vérmezőn összegyűlt hívek számára egy püspök által mondandó csendes mise s a pápai áldás kiosztása. Ugyanakkor a hívek, a főpapság vezetése alatt, a Mátyás templomhoz vonulnak s ott elvonulnak a templomban kitett szent jobb előtt. Az ünnepi hét napon belül a főváros belső területén levő plébániai és nagyobb szerzetesi templomokban főpásztori (püspöki) ünnepies misék és beszédek tartatnak, azután a nép nevében magyar nyelven imákat mond a celebráló főpap a katolikus egyházért, a pápáért, a hazáért, királyért és az egész magyar nemzetért. Augusztus 22-én, az ünnepzáró napon, a főváros templomaiban vecsernye tartatik Te Deummal. Szentséggel adott áldás után az országos nemzeti százados ünnep véget ér.

— **A magyar vöröskereszt-egylet új otthona.** A magyar vöröskereszt-egylet választmánya Babarcsi Schwartz Ottó indítványára elhatározta, hogy a négyszázezer forintos tartalékalapból bérházat építtet, ahol az egyesület méltó otthon fog találni. Miután a tartékalap jelenleg, mint a sorsjegyalapok kielégítő része a pénzügyminiszter felügyelete alatt áll, a választmány felterjesztést intézett Lukács László pénzügyminiszterhez, hogy járuljon hozzá a tervhez.

— **Plébánosi vizsgák.** Németh József folsz. püspök elnökleite alatt tegnap délután értek véget a synodalis vizsgák. A vizsgát mind a három jelentkező sikerrel tette le, kiknek nevei a következők: dr. Babinszky József (Szeged), Kögl Béla (N.-Écska) és Moravetz Gyula (Csávos).

kincseket költött reá, még a gondolatát is lesték, — hiába. Lise, a fehér Lise, a mámor árjában, a vágyak örületes tüzeiben is csak szomorú maradt.

— Egy alkalommal Lise egy festővel ismerkedett meg. Nagy, magas fekete férfi volt, hullámos, hosszú hajjal, fekete, révedező szemekkel.

— A dévaj, a kacagó csillagok, gunyolták a szomorú festőt, szomorúságáért. De a szomorú festő csak nem vidult fel, szomorú maradt s komoly, révedező tekintete csak Liset kereste.

— Azután többször találkoztak. A festő mindig csak Liset nézte, a többi csillagra ügyet sem vetett s Lise, úgy vette észre, hogy a festő mindig szomorubb és szomorubb lesz.

— Egyszer szólt a festő: Lise, téged nagyon sajnállak. Nem ebbe a világba való vagy te. Sokkal jobb vagy, sokkal tisztább és fehérebb a te lelked . . .

— Lisehez még soh'sem szólt így senki. Sohasem érzett melegség járta át, ez egyszerű, ez őszinte szavak hallatára.

— Hát van valaki mégis, aki sajnálja őt? A könnyelmű, léha cimborák között, hát mégis akad egy, akinek szíve van, aki érezni tud? S Lise, a fehér, a szomorú Lise nem volt már fehér és szomorú. Vig Lise lett belőle, boldog Lise. Ott hagyta a csillogó szinpadot, ott hagyta a pajkos, a dévaj csillagokat, a léha, a könnyelmű barátok társaságát, a habzó, a gyöngyöző poharakat, ott hagyott mindent, elvonult, együtt élt a festővel s lett belőle vig, boldog Lise.

— Boldog volt hát. Lelke végre megnyugodhatott.

— **Az esküdtbírók megalakítása.** A belügyminiszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy az esküdtbírókat megalakító bizottságba bizalmi férfiakat válasszanak a legközelebbi rendes közgyűlésen, vagy ha rendes közgyűlés ősz előtt már nem volna, az év első felében a választás céljából rendkívüli közgyűlést hívnak össze,

— **A vidéki hírlapírók nyugdíja.** Sok szegény embernek a reménye valósul meg a közel jövőben. A fumei közgyűlés határozatával ugyanis életbe léptetik és az elnökség e végből tegnap küldte szét rendes tagjaihoz a körlevelet arról, hogy a belügyminiszterileg jóváhagyott szabályok értelmében a nyugdíjintézet július 1-én kezd meg működését. Az elnökség megküldötte a tagokhoz a nyugdíj-szabályokat és a főlveteli kérvénymintát és jelentkezésre kéri azokat egyelőre az első nyugdíjosztályba.

— **Uj templom Temesvárott.** Mint Temesvárról jelentik, a gyárvárosi r. kath. új templom elkészült. Igaz, csak a külseje. A keresztet a múlt héten helyezték föl nagy ünnepségek kíséretében. Most az óriás állványokat tisztogatták el és im áll a templom, készen.

— **Egy plébános jótékonyága.** Mint Szegedről jelentik, a főügyész egy nagyszerű végrendelet lebonyolításával foglalkozik most, amely közel 18,000 forintot juttat Szeged város tulajdonába. A végrendelező Szegednek egy igénytelen, kevesektől ismert fia volt, egy kis kurta falusi római katolikus plébános, aki életét oly kis, utolsó rangú plébánián töltötte el, hogy ott csoda, hogy élni birt. És a kis plébános mégis még te kintélyes vagyont is kuporgatott ott. Midőn pedig előregedett, még ettől a kis plébániától is elesett az öreg plébános, a ki ekkor hazajött a szegedi alsóvárosra, ahol született, ugyanott élete végső napjait lélni . . . Meghalni. Még a nyugdíját is halála előtt néhány héttel kapta meg az öreg plébános, Sárly István plébános, aki halála előtt vagyonáról így rendelkezett. Egy hosszú emberi életnek a lefolyása alatt bizonyára magától sok minden kényelmet megvonva, 33,991 forintot kuporgatott össze az öreg plébános, aki vagyonának szétosztását elrendelte, hogy 25,276 forintot a szegedi származású szegény tanulók kapjanak és élvezzenek, mint a Sári-alapítvány kamatozott ösztöndíjait, 2100 forintot pedig a szegedi apácák, árvatár és szegényház részére hagyott a kis öreg falusi plébános, aki vagyona többi fennmaradt részére rendelte, hogy az alsóvárosi rokonai között osztassék szét. A derék lelkésznek e szép tette nem szorul dicséretre.

— **Oh az a kerékpáró.** Ugy látszik másutt sem szeretik jobban, mint Nagybecskereken. Temesvári levelezőnk jelentése szerint ugyanis legujabban alig lehet biciklizőt látni az utcán. És ezt mind csak az adó teszi. Ugyanis ezer kerékpáró közül alig fizette meg az adóját 360. Most pedig jön az ekzekúció s akkor valószínűleg ismét vigan fognak tovább biciklizni.

— A boldogtalanság, a szomorúság éveit elfeledte. Elfátyolozta, eltakarta azt az a nagy szerelem, az a nagy boldogság, amit feltalált. Szegény Lise, elfeledte, hogy boldogtalanságra, szomorúságra van teremtve ő is, elfeledte, hogy az öröm, a boldogság, olyan mint az ég villáma, mely egy pillanatra megvilágítja a haragvó, a komor eget, hogy utána annál nagyobb sötétség boruljon reá. Elfeledte . . .

— Közel két évig éltek szerelemben, boldogságban a vig Lise és a vig festő. Közel két évig s a vig Liseből ismét fehér és szomorú Lise lett, fehérebb és szomorubb mint valaha . . .

— Jött egy nő, kis gyermekével, a festő felesége, a festő gyermeke . . . Karcsu fekete nő, bánatos, halovány, olyan mint a holdsugaras őszi éjszaka, mely a mosolygó, üde tavaszi éret juttatja eszünkbe, de melyből hiányzik a balzsamos levegő, az ezer meg ezer tarka virág balzsamos illata, a zöld füvek, a zöld levelek . . . s a szellő száraz ágakat, száraz leveleket zörget kísértetiesen . . .

— Nézd ez az ő gyermeke — szólt az asszony. Az ő husából való hus, az ő véréből való vér . . . Mi lesz velünk, mi lesz velem . . . Nélküle . . . Te magadhoz láncoltad őt, elraboltad tőlünk az ő szeretetét . . . Örjögő fájdalom emészt, gyötör, hogy ő már nem a mienk, nem az enyém, hanem a tied, egyedül a tied . . .

— S Lise, a vig Lise, ismét fehér és szomorú lett, fehérebb és szomorubb mint valaha . . . s mire a vig festő haza tért, hogy magához ölelje a vig, a boldog Liset, helyette ott talált

— **Alispánválasztás Krassó-Szörényben.** Mint Lugosról jelentik, a tegnapi tavaszi közgyűlésen történt meg az alispánválasztás. A választás előtt Brediceanu kijelentette, hogy a román nemzeti-ségiek nem vesznek részt a választásban. Az alispáni állásra jelöltettek: Fialka Károly orsovai főszolgabíró és Marsovszky Arpád lugosi polgármester, bár az utóbbi írásbelileg nem pályázott. Marsovszky pártja névszer nti szavazást kért. A szavazás eredménye a következő: Fialkát 308 szavazattal 39 ellenében alispánná választották, ezután pedig Issekutz Aurélt egyhangulag főjegyzővé. Fialka viharos ovációk közt tartotta meg beköszöntőjét, míg Issekutz tartalmas beszédben mondott köszönetet megválasztatásáért. Főszolgabírakká választották az orsovai járásba Reiter Rezsőt, a teregovai járásba id. Bíró Bélát, a moldovai járásba ifj. Bíró Bélát.

— **Deákmatiné.** Mint értesülünk a helybeli állami polgári és felső kereskedelmi iskola ifjusági önképzőkörre e hó 14-én hangversenyyel egybekötött évzáró ünnepélyt rendez, melyre szavaltokkal, felolvasásokkal s érdekes ének-és zene-számokkal készülnek. A részletes műsort annak idején közölni fogjuk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „Iskolagyermek-barát” helybeli segélyező egyesület elnöksége kedves kötelességet teljesít, midőn e helyen is meleg köszönetet fejez ki a következő adományokért: Nagybecskereki takarékpénztár 10 ft és Nagybecskereki népbank részvénytársulat 10 ft.

— **Műkedvelői egyesület Nagyikindán.** Hogy Nagyikindán mily öröndetes módon fejlődik a magyarság ügye, arról tanuságot tesz ama körülmény, hogy ott újból egy oly egyesület alakítottak, mely hivatva lesz a magyar szót s a magyar dalt, a nem magyar nyelvű, de hazafias és szívesen magyarosodó néprétegekbe belevinni. Mint ugyanis onnan írják, néhány fiatal ember ápril hó 26. megalakította a „műkedvelői egyesület”, melynek máris 37 tagja van, s ezek között a város legelső állású egyénéi közül is sokan vannak. Az új egyesület tagjai, kiket Hoffmann János, a községi iskola igazgató tanítója buzdított és sarkalt e nemes eszme megvalósítására, folyó hó 26-án összegyűltek es rövid tanácskozás után az egyesület megalakulását kimondották, azután megválasztották elnöknek Wachtel Leó városi rendőrkapitányt, igazgatónak Dr. Türk Marcell ügyvédet és titkárnak Balázs Jenőt a „Torontáli Hírlap” felelős szerkesztőjét. Az alakulásról és a választásról jegyzőkönyv vétezt fel, melynek egy-egy példányát egy háromtagú küldöttség fogja átadni a megválasztott elnöknek és igazgatóknak. Az alapszabályok kidolgozására kiküldendő bizottságról az egyesület tagjai csak ezután fognak határozni.

— **Akinek nem elég egy mennyasszony.** Szegeden történt, hogy az alsóvárosi lányokat a minap az a nem épen kellemetlen meglepetés érte, hogy sorjában megkérték a kezöket. Négyötnek egymásután és tán, ha utját nem állják a tömeges lánykérésnek, mára alig volna tán lány alsórszenen akiért völegény nem jelentkezett. Szép és ritka népies esemény lett volna ez nagyon. Azonban az a baj jutott közben tudomásra, hogy a lánykérő völegény-jelöltek nagyon hasonlítottak egymáshoz. Ebből aztán erős gyanu keletkezett, a gyanu nyomán pedig vizsgálni

egy szomorú asszonyt, egy kis fiut, a feleségét, a gyermekét . . . s Lise elment, eltávozott, egy szó, egy hang nélkül.

*

— Bettiről, a szöke, szomorú Bettiről két évig nem hallottak semmit. Elment, eltűnt — hogy hová, senki sem tudta, senki sem sejtette s Betti, a szöke Betti, két évi távollét után egyszer csak megjelent s fehérebb, szomorubb volt mint valaha.

— Az apja időközben elhalt, azt elsiratta. Nem maradt senkije, egyedül állott a világon. Férjét fel sem kereste. Elvonult az emberektől, az emberek zajától, élt magának, magányban s lelke bár a nyugodtságot, a megelégedettséget nem találta meg többé egy pillanatra sem vigaszra volt az a tudat, hogy mindannyian küzködünk, nyomorgunk s hogy a boldogság, az öröm csak pillanatnyi, csak tűnő álom, egy csepp a keserv, a bánat tengerében . . . egyéb semmi . . .

* * *

Látogató zavarta meg az öreg szavait. Fiatal, deli férfi lépett be. S amint Bettire nézett, Betti meg ő reá, annyi boldogság, annyi szerelem tündökölt vissza röpke pillantásukból, mintha azt fejezte volna ki, hogy ez mindég így lesz, mert mi boldogságra, öröme vagyunk teremtve . . . pedig a boldogság, az öröm csak tűnő álom, egy csepp a keserv a bánat tengerében . . . egyéb semmi . . .

Fülep Jenő György.

kezdtek a dolgot és kitudták rövidesen: mi ez? A sok hasonlatos kérő — mind egy és ugyanazon deli magyar fickó. Vidékről előkerült sápadtképi, kis hegyes bajuszu kékbeli fickó — öneki minden órában más lány tetszett meg az utcán és más lány után vetette magát. Ekkor bement a lány után mindig a házba, elébe állt a gazdának és annak módja szerint, megkérte a kezét. A legény csinos, nyalka növés, az arca betegesen sápadt, de mutatós, jómódra valló a külseje egészben. Nem is bántak vele egyik-másik helyen elutasítván, mivelhogy nem vették észre, hogy nem „tökéletes“ ökelme. Csak később mondták már, mikor kitudták, hogy ilyenforma lánykérőben sorba járja a lányos-házakat, monták róla:

— Ez vagy bolond, vagy szörnyen betyár. Az előbbi föltevés ellen csupán az szólna, hogy Déhel János — így mondja magát az igaz nevén — csupán csak a legszebb és legfiatalabb alsóvárosi lányok megkérésére vállalkozott. Ha bolond is, jó az izlése. Az bizonyos. A rendőrségnek feltűnt ez a tömeges lánykérés, csakhamar utána járt a dolognak s eddig megtudott annyit, hogy a „völegény“ aradmegyei legény, aki Csabán volt 101-eseknél katona, de onnét kiszuperálták. Különben állnevet használt, mert Klement József békéscsabai földbirtokosnak adta ki magát, holott Déhel János az ő neve. Hogy voltaképpen mit akart Szegeden, bolond-e vagy gazember, az majd kitűnik később.

Irodalom és művészet.

— **Hirlapirók estélye Aradon.** Vasárnap este fényes ünnepi előadást tartottak a derék aradi műkedvelők a hirlapirók javára. Gazdag műsora volt a szép estélynek, melyen résztvettek Odry Lehel bariton-énekes, P.-Szép Olga, Nyilassy Mátyás, Rontai Boriska és mások nagy és közvetlen sikerrel. Amellett a műkedvelő hölgyeket is zajosan megtapsolták. A hirlapiró szövetségnek 600 frt jutott.

— **Rejtelmes világ.** A magyar spiritisztáknak ilyen címen jelenik meg egy közlönyük, a közlönynek báró Mikos János a főszerkesztője és Siralyi Ferenc a főmunkatársa, akik három éves fenntállása alatt egész felvirágoztatták ezt az érdekesítő lapot, amelynek a legutóbb megjelent száma is igen gazdag, változatos tartalmu. **Tartalom:** Reinkarnáció IV. (B. M.) — Holdlakók és holdvirágok. (Pogács Kornél). — Hazai szeánszok. — Közlemények a szellemvilágból (közli: B.). — A szellembúvárlat irányeszméi. (Irta: Madách Aladár.) II. Százados meg hasonlottság a tudományban (5.) — Tárcsa: Oh! még várlak... (Költemény; irt: —é—n.) — Nincs lehetetlenség. (Irta: Petrus Jenő, 3. folyt.) — Egyről-másról: Vallent Fruhmann Teréziáról (14.) — Egy értékes németországi szeánsz. (pk.) — Gyermekkori álmom (Fantó Francziska). — Külön könyvalaku melléklet: Aksákov Sándor: Persionalizmus, Animizmus és a gyakorlati spiritualizmus. (I. kötet. A szerző előszava az első kiadáshoz, 5. folyt.)

A „Rejtelmes Világ“ megrendelhető Budapestben a lap kiadóhivatalában. Üllői-ut 12. szám alatt. Megjelenik hetenként egyszer. Egész évre 6 frt az előfizetési ára.

KÖZGAZDASÁG.

A „lőtenyésztés“ érdekében.

— A gyakorlat köréből. —

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium 16301/II.-1. szám alatti legújabb rendeletével újabb intézkedést léptetett életbe az országos lőtenyésztés általános szempontjából. Ugyanis avval elérendő és fejlesztendővé téve az állattenyésztést, mint ezen nagyfontosságú közgazdasági ág felvirágoztatását.

Tette már ezeket és teszi állattenyésztési szabályzatokkal és azoknak végrehajtását bizottságokkal végezteti, de ezen működést, a működés eredményét, végrehajtását a fenti számú magas rendeletével a legbehatóbban szemlélteti, ellenőrizteti. És ép ekkor, midőn ezen nagyfontosságú ág felvilágosztatására minden megtétetik, a közönség érdekében egy lényeges dolog válik kívánatossá a fenti számú rendelettel célzott eredmények tökéletes eléréséhez a közvagyonok megvédését illetőleg; főleg ott, ahol köztulajdonokról községekről van szó. Ugyanis legnagyobb részt főleg a tenyészmen lovak beszerzését illetőleg még ott állunk, hogy azok beszerzésére maguk a községek vannak utalva saját erejükkel, hibás eljárásukkal; már t. i. a község megválasztja a községség köréből a megbízandókat a mének bevásárlására, beszerzésére, kik hosszas, költséges fáradozások után megtalálják az általuk megválasztott, kiszemelt méneket, megveszik és hazaszállítják.

Es ezek után a beszerzett ménekeknek mi a orsuk. De tulajdonképp a közönség? elsősorban is, mint már, sajnos, több helyen részrehajlóan

veszi bírálat alá a méneket és a pártoskodásból kifolyólag a rossz vér mindig megszületik a fontos tenyész-ügy rovására.

De ezek után a beszerzett drága pénzen már kifizetett megvett mének, apaállatok a vizsgáló bizottság elé kerülnek, ahol számtalanszor természetesen az ügy érdekében kifolyólag jogosan mint alkalmatlanok kiselejteztetnek, a tenyésztéstől eltiltatnak, mely körülmények után a drágán megvett mének poton áron kereskedői kézre kerülnek és újra az alkalmas apaállatok beszerzése után kell hogy járjanak, miközben mének nélkül vannak, a tenyésztesük visszamarad, költségesen ujakat szereznek be, melyeknek soruk sokszor a fent jelzett kimeneteli leszen; mely anomáliának, anyagi károknak, tenyészidényi elmaradásoknak az egyedüli határozott oka az apaállatoknak beszerzési eljárásuk megbízhatlansága, de megrovatlanul, mert laikus emberek teljesítik ezt. Ezért a fentiekre gondolva, hogy a t. gazdaközönség az ő érdekében mikép óvhatók gattassék és anyagi károktól mikép óvhatók meg: szakvéleményem odairányul, hogy a községek rendeltileg felelőssége terhe mellett utasítandók, miszerint minden tenyész apaállat beszerzése körül a saját megbízható — mindenkor felelősségre vonható — hatósági állatorvosokat tartozzanak igénybe venni, kik ismervén községeinek viszonyait, állattenyész anyagait és így eltekintve az apaállatok beszerzése körüli szakeljárásoktól, még az érdekelt tenyész irányban is segítségére lesznek a községeknek, az ügynek, az országos érdekeknek.

Melyeket ezennel az igen tisztelt gazdaközönségnek a saját jól felfogott érdekébe ajánlom. Zombolyán, 1899. évi május hó 3-án.

Doktor Izidor
törvhatósági állatorvos.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29.

Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.

Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.

Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.

Csösztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és szombaton.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.

Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.

Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.

Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.

Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00 este 7.05.

Csösztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és szombaton.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49 este 7.05.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 4-én.

Budapest, május 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Lukács pénzügyminiszter betérjlesztette az értékpapírforgalmi adóról, továbbá a a tőzsde-adóról szóló törvényjavaslatokat. Ezután letárgyalták a kuriai bírásokról szóló törvényjavaslat utolsó szakaszát és azt egész terjedelmében elfogadták. Ülés végén Pichler Győző a következő interpellációt intézte a kereskedelmi miniszterhez:

Megfelele a napi lapokban közölt hajózási tarifa azon tarifáknak, melyeket a kormány a vaskapun közlekedő hajóktól szedni szándékozik és igaz-e, hogy a kormány a minisztertanács határozatából a tarifáknak május elsejére tervezett életbe léptetését, az osztrák kormányának a kül-

ügyminiszter utján való beavatkozása miatt bizonytalan időre elhalasztotta?

Vagy ha ez nem idegen beavatkozásra történt, milyen közigazgatási szempontok készítették a kormányt az életbe léptetés elhalasztására?

Szándékozik-e a kormány nemzetközi szerződésekből biztosított szuverén jogainkat megóvni?

Továbbá azt kérde, hogy a tarifa megállapításánál vajjon a kormány kikérte-e a magyar szakkörök véleményét, és végül mikor szándékozik a kormány a tervezett tarifát életbeléptetni.

Az interpellációt ki fogják adni a kereskedelemügyi miniszternek.

Élelet a Dreyfus-ügyben.

Budapest, május 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a semmitőszék május 20-án állítólag egész biztosan fogja meghozni Dreyfus ügyében az ítéletet.

Budapesti gabonátőzsde.

Budapest, 1899. május 4.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	ó 76	8.95	9.05	80	9.40	9.55
Tiszavidéki	„ 76	8.85	8.95	80	9.35	9.45
Pestvidéki	„ 76	8.80	8.90	80	9.35	9.45
Bácskai	„ 76	8.90	9.—	80	—	—

Rozs	ó	elsőrendű	kilós	
			70—72	7.15
„	„	másodrendű	—	7.—
Árpa	„	takarmány	60—62	6.15
„	„	égetni való	62—64	5.80
„	„	sörfőzésre való	64—66	6.60
Zab	„	—	39—41	6.—
Tengeri	ó	bánsági	—	4.40
„	„	másnemű	—	5.—

Határidő-üzlet.

Budapest, május 4 (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak szilárdak. Hivatalos felmondás 10.000 mm. Kötetett: Buza áprilisra 8:82— 8:84 Buza őszre — — — — — „ májusra 8:34— 8:36 Rozs októberre 6:80— 6:82 Zab áprilisra 5:63— 5:65 Tengeri májusra 4:46— 4:48 Repce augusztusra 12 20—12:30

VASUT-ÜGYEK.

9164/99. sz.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

H i r d e t m é n y.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a dombovári köralku mozdonyozsin megtoldási munkáinak végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Zágrábott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában és a dombovári osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A nyomtatványok ugyanott 1 frtért meg is szerezhetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1899. évi május hó 20 án déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség I-ső osztályánál (Ferencz József tér 19. sz. I-ső emelet.) Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a dombovári köralku mozdonyozsin megtoldási munkáinak előállítására.“ Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1899. évi május hó 19-én déli 12 órájáig 800 azaz: nyolcszáz o. é. frt bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtő-pénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Postán beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénynyel adandók fel.

Zágráb, 1899. évi április hó 28-án.

Az üzletvezetőség.

Hirdetések.

Bégaszentgyörgy község előjáróságától.

1365. szám 1899.

419-3.2

Hirdetmény.

Bégaszentgyörgy községe törvényhatóságilag jóváhagyott terv és költségvetés, valamint ezeket kiegészítő általános és különleges építési feltételek alapján, melyek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők, községházkibővítési és általános építkezést teljesített, a mely munka zárt írásbeli és nyilvános szóbeli árlejtés útján adatik ki.

Kikiáltási ár 1537 frt 72 kr., melynek 5%-a bánatpénzül az ajánlatokhoz felszámolandó, illetve az árlejtés alkalmával lefizetendő.

Csak oly írásbeli ajánlatok fogadtnak el, melyek az 1899. évi május hó 11-én d. e. 10 órára Bégaszentgyörgy község tanácsstermébe kitűzött szóbeli árlejtést megelőzőleg a község előjáróságánál beadatnak és ama kötelező kijelentést tartalmazzák, hogy ajánlattevő az építési feltételeket ismeri és magát azoknak minden tekintetben aláveti.

Bégaszentgyörgy, 1899. évi május hó 1-én. A községi előjáróság.

Kiadó lakások.

Azonnal kiadó:

Gizella-rakpart 462. sz. alatt egy három utcai szobából, zárt folyosó és mellékhelyiségekből álló lakás.

Továbbá: Melenczei-utca 445. sz. alatt

augusztus hó 1-re:

2 szoba, konyha, zárt folyosó és mellékhelyiségek.

2 szoba, konyha és mellékhelyiségek.

1 szoba, konyha és mellékhelyiségek.

November hó 1-re:

5 szoba (3 utcai, 2 udvari), konyha, cseléd-szoba, zárt folyosó és mellékhelyiségek.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Benkovich Mihály,
gyógyszerész.

422-5.1

700 □-öl

3 éves lóhere

az aradaczi sorompó közelében.

Egész évi kaszálásra

eladja

424-3.1

Ro'sa Ignác.

+

Istenbe vetett hitemen kívül az engem és családomat ért megrendítő csapás alkalmával legnagyobb vigaszt az a valóban megható részvét nyújtott, melylyel e szomoru napokban minden oldalról elhalmoztak bennünket. Fogadják tehát ez uton mindazok, kik feledhetlen nóm

Wattay-Poroszkay Etelka

elhunyta alkalmával vigasztaló szavakkal felkerestek, kik a temetésen résztvettek s akik az elhunyt koporsóját virágokkal elborították, úgy a magam mint egész családom nevében őszinte szívünköl fakadó, hálás köszönetünket.

Wattay Miklós.

423-1.1

Uj sorsjáték! — Uj szerencse!

Sok ezres

jutott ismét a III. m. k. szab. osztálysorsjáték most bevezetett nyereményhuzásain a résztvevőknek osztályrészül. Ezáltal véletlenségből sokan jutottak jölethez és vagyonhoz és ennél fogva megmagyarázható, hogy mindenki iparkodik a kezdődő új

IV. magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz

egy szerencse-sorsjegyet rendelni.

Ismét 100.000 sorsjegyre 50.000 nyeremény és egy jutalom

13,163.000 korona

összegeben kerül kisorsolásra.

Minden második sorsjegy nyer.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

Korona 1.000.000 (Egy millió korona)

részl. 600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 korona stb.

Alantli főurada széküld eredeti sorsjegyeket az I-ső osztályhoz a hivatalosan megállapított árban

1 egész eredeti sorsjegy	frt 6
1 fél	3
1 negyed	150
1 nyolcad	75

az összeg beküldése ellenében (legjobb postautalvánnyal) vagy utánvétellel.

Minden résztvevő azonnal a huzás után megkapja tőlünk a hivatalos nyereményjegyzéket.

A nyeremények tervszerűleg kifizettetnek.

Síessen mindenki, ki „szerencsét próbálni“ akar, lehetőleg haladék nélkül, minden esetre

folyó évi május hó 18. és 19. előtt

nálunk egy szerencse-sorsjegyet megrendelni, melynek megküldése általunk azonnal történik.

Sürgőnyezim:
Szántó Társa Budapest.

SZÁNTÓ és TÁRSA
osztálysorsjáték főurada,
Budapest, Deák-utca 19.

(407-32)

Levágandó.

Megrendelő-leveél SZÁNTÓ és TÁRSA cégnek BUDAPEST.

Kérek részemre küldeni I-ső osztályu eredeti sorsjegyet a IV. magyar osztálysorsjátékhoz, melyért az összeg frt _____ kr. _____) ezennel megküldök.) utánvétellel felveendő.

Vezeték- és keresztnév: _____

Lakhely: _____

Utolsó posta: _____

Aki mer, az nyer!

Cégemnek ezen általános ismert mottója t. feleimmel szemben az eddigi sorsjátékoknál annyira bevált, hogy feljogosítva érzem magam a most megkezdődő IV. sorsjátékban való részvételre felhívni. A szerencse által különösen kedvelt főgyűjtő-dombon eddig a 50.000, 40.000 és több 10.000 koronás nyeremény nyerték, összesen pedig több mint egy fél millió korona.

Legközelebbi huzás

(I. oszt.)

1899. május 18. és 19-én.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad

6 frt 3 frt 1 frt 50 kr 75 kr.

A megrendelések intézendők a m. kir. szab. osztálysorsjáték fő-elárusítójához
Sternberg József bankházához Budapest VI. Teréz körút 6. sz.